

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний
центр МВС України

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

Сумський державний університет (Україна)

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (Україна)

Національний університет харчових технологій (Україна)

Hochschule Burgenland. University of Applied Sciences (Австрія)

Jagiellonian University (Польща)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
12 листопада 2025 року

Полтава 2025

критерії та механізми підтримки.

– розвивати інфраструктуру (інкубатори, акселератори, грантові програми).

– сприяти доступу до фінансів через соціальні інвестиції, краудфандинг, пільгове кредитування.

– інтегрувати соціальне підприємництво в освітні програми бізнес-шкіл і університетів.

– популяризувати успішні приклади серед населення для формування культури соціальної відповідальності.

Таким чином, соціальне підприємництво в Україні перебуває на етапі становлення, однак має значний потенціал для забезпечення сталого розвитку економіки та суспільства. Це явище формує новий підхід до розуміння сутності бізнесу, де прибуток і соціальний ефект взаємодоповнюють одне одного.

У майбутньому саме соціальні підприємства можуть стати рушійною силою інноваційних змін, сприяючи відновленню країни, посиленню соціальної згуртованості та формуванню відповідального громадянського суспільства.

Література

1. Проект Закону України «Про соціальні підприємства» 23.04.2015 №2710. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH23A00A?an=218>

2. Соціальне підприємництво: презентований досвід Полтавщини. Полтавський обласний центр зайнятості. URL: <https://pol.dcz.gov.ua/novyna/socialne-pidpryyemnyctvo-prezentovanyu-dosvid-poltavshchyny>

УДК 657.422

Даценко Д.С., студентка
Хадарцев О.В., к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗПОДІЛУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ

Прибуток – це головна мета і рушійна сила діяльності будь-якого суб'єкта господарювання. Він виступає не лише показником фінансової стабільності підприємства, а й основою для його подальшого розвитку. Процес розподілу та використання прибутку є одним з ключових етапів функціонування будь-якого підприємства або організації. Він визначає, як отриманий фінансовий результат буде розподілений серед власників, працівників, держави, а також сприятиме подальшому розвитку бізнесу. Основні складові елементи процесу розподілу та використання прибутку можна поділити на кілька категорій (рис. 1).

Розподіл та використання прибутку підприємства є комплексним процесом, що включає різні етапи та елементи [2]. Важливим є забезпечення

балансу між задоволенням інтересів власників, працівників, інвесторів та соціальних зобов'язань. Кожна зі складових елементів процесу має на меті забезпечити стабільний розвиток підприємства, підтримання фінансової стабільності та забезпечення конкурентоспроможності в довгостроковій перспективі. Серед методичних підходів найбільш поширеними є аналітичний, економіко-математичний та інтегрований підходи [3].

Рисунок 1 – Розподіл та використання прибутку підприємства [1].

1. Аналітичний підхід:

- базується на використанні фінансових коефіцієнтів, як-то коефіцієнта рентабельності, рівня самофінансування, частки реінвестованого прибутку, показників дивідендної політики тощо;

- дозволяє оцінити, наскільки ефективно підприємство використовує прибуток для забезпечення поточної діяльності та інвестування;

- ключові коефіцієнти дозволяють визначити ефективність використання ресурсів для створення прибутку, здатність оптимізувати витрати, ризикостійкість, баланс між розвитком та задоволенням інтересів власників.

2. Економіко-математичний підхід:

- передбачає побудову моделей оптимального розподілу прибутку з урахуванням стратегічних і тактичних цілей;

- застосовує моделі лінійного програмування, багатокритеріального аналізу, моделі оптимізації, теорії ігор, тощо;

- дозволяє обирати найкращі варіанти розподілу ресурсів з урахуванням обмежень, приймати більш обґрунтовані стратегії в умовах невизначеності та конкуренції, сприяє максимізації прибутку та забезпеченню стабільного розвитку підприємства.

3. Інтегрований підхід:

- поєднує кількісні та якісні методи, оскільки передбачає враховувати фінансові, стратегічні, екологічні та соціальні фактори, що впливають на бізнес;

- оцінюється не лише економічна, але й соціальна ефективність використання прибутку;

- оцінка ризиків, аналіз зовнішнього середовища, принципи сталого розвитку здійснюються через PEST-метод, метод SWOT та ін., що допомагають адаптуватися до змінюваного середовища і забезпечити довгострокову стабільність прибутку.

Також важливо враховувати галузеві особливості та стадію життєвого циклу підприємства, оскільки у фазі зростання підприємство може реінвестувати більшу частину прибутку, а на стадії зрілості — більше орієнтуватися на виплату дивідендів. Таким чином методичні підходи до оцінювання ефективності розподілу та використання прибутку мають бути комплексними, системними та гнучкими, а також мають враховувати:

- стратегічні пріоритети бізнесу;
- ринкову кон'юнктуру та економічну ситуацію;
- очікування стейкхолдерів і засади сталого розвитку.

Тільки за таких умов можна досягти максимальної віддачі від використання прибутку як ключового фінансового джерела підприємства.

Література

1. Корбутяк А., Привалов А. Управління прибутком підприємства в сучасних умовах господарювання. *Молодий вчений*. 2023. №5(117). С. 149-153. DOI: 10.32839/2304-5809/2023-5-117-29.

2. Боденчук Л., Боденчук С., Нідельчу В. Формування системи управління прибутком підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 50. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-50-25.

3. Главічка С.В. Аналітичний інструментарій управління фінансовими результатами підприємства. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 329 с.

УДК 658.3:005.95/.96

Дернова А.Л., студентка
Хадарцев О.В., к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Ефективність підприємства напряму залежить від якості підбраного персоналу. Працівник має здатність до критичного мислення, може самостійно приймати необхідні рішення та проявляти особисту ініціативу при виконанні певних завдань, відповідно, вважається найбільш цінним ресурсом. Тому в економічній системі постає два головних, проте, парадоксальних питання: де знайти кваліфікованих працівників (гостра нестача кадрів у зв'язку з